

foto: ©Unsplash

Topbedrijven trekken zich niet terug uit Rusland

ANALYSE 05/07/2022 Wannes Bok - Leestijd 6 minuten 1

AANGEBODEN DOOR DEZE BIBLIOTHEEK

Dit plus-artikel wordt u aangeboden door deze bibliotheek die voor u een abonnement nam.

Vindt u het interessant? Neem dan vandaag uw eigen gratis proefabonnement van 30 dagen.

Uw E-mailadres

JA, GEEF MIJ EEN GRATIS MAAND DOORBRAAK

Toen Rusland Oekraïne op 24 februari binnenviel, beloofden verschillende topbedrijven te vertrekken om sancties ten aanzien van de agressor mogelijk te maken. Soms kwamen die beloftes vrijwillig, in andere gevallen dwu'de de publieke opinie het management over de streep. De namen van de vertrekkers worden door Jeffrey Sonnenfeld, professor aan de Yale University, in een [lijst](#) bijgehouden.

Maar liefst 114 van de 200 grootste bedrijven ter wereld zijn in Rusland actief. Uit het nieuw rapport (29 juni) van het *Moral Rating Agency* (MRA) blijkt echter dat slechts 7 van die 114 bedrijven – ondanks de beloftes – definitief uit Rusland vertrokken zijn.

Moral Rating Agency

Het *Moral Rating Agency* is een Britse organisatie, ontstaan na de Russische invasie in Oekraïne, met als doel het morele gedrag van bedrijven te beoordelen zowel in de Rusland-Oekraïne oorlog als in andere belangrijke politieke kwesties. Momenteel runt het een project dat bekendstaat onder de naam '*Still Supporting Russia?*'. Daarbij wordt de politiek-morele integriteit van bedrijven beoordeeld.

'Right now, the imperative is to get Russia out of Ukraine and use this momentum to help pro-democracy Russians get Putin and his regime out of Russia. The focus of the Moral Rating Agency in the future will be to show the moral behavior of individual companies on a specific critical issue or involvement with a particular country harming the world or its own people.'

Het team dat aan het '*Still Supporting Russia?*'-project werkt bestaat uit Oekraïense, Britse, Amerikaanse, Chinese, Koreaanse, Litouwse, Madagaskische, Russische, Turkse en Singaporese collega's. De organisatie wordt geleid door Mark Dixon, een bekende zakenman.

Uniek in zijn soort

Het *Moral Rating Agency* onderscheidt zich van andere ratingbureaus omdat het bedrijven op basis van politiek-morele gedragingen beoordeelt. Die unieke zienswijze is vrij zeldzaam. Meestal is een ratingbureau verplicht verantwoordelijkheid af te leggen ten aanzien van haar klanten – en dat zijn vooral beleggers.

Het bureau moet dan de onderwerpen behandelen waarover de klant informatie wil. In realiteit leidt dat ertoe dat ratings een breed scala aan milieu- sociale – en andere kwesties bestrijken. Het is dan onmogelijk om één specifieke vorm van verantwoordelijkheid te onderzoeken, zoals de politieke moraal van bedrijven, en nog minder om te focussen op één enkel onderwerp, bijvoorbeeld het vertrek van ondernemingen uit Rusland. En laat dat nu net zijn wat the MRA wel kan.

The MRA focust zich op specifieke vormen van verantwoordelijkheid, binnen één bepaald onderwerp, *in concreto*: de politiek-morele gedragingen van topbedrijven in Rusland. De organisatie wordt niet door externe factoren – zoals beleggers – beïnvloed.

Recent rapport

Uit een recent MRA-rapport blijkt dat slechts 7 van de 114 actieve topbedrijven zich volledig uit de Russische markt teruggetrokken hebben. Dat is niet meer dan 6 procent. Maar liefst 44 bedrijven (39 procent) doen zelfs geen enkele mededeling over eventuele terugtrekking. De meesten daarvan liggen in China.

'63 bedrijven zoeken een gulden middenweg en trekken zich niet volledig, maar toch gedeeltelijk terug uit Rusland'

63 bedrijven zoeken een gulden middenweg en trekken zich niet volledig, maar toch gedeeltelijk terug uit Rusland. Maar dat is niet overeenkomstig de beloftes die eerder werden gemaakt, waardoor ook zij op flinke kritiek van het ratingbureau kunnen rekenen. *'Many of them claim they have cut ties with Russia, but in fact continue with some activities or fail to follow through with promises.'* Het *Moral Rating Agency* noemt die praktijk '*moral washing*'.

Het rapport was zeker niet rooskleurig. Het ratingbureau bekritiseert de topbedrijven, die gebouwen en/of werknemers behouden in Rusland, om na de oorlog de terugkeer gemakkelijker te maken. Ook bedrijven die beloofden activiteiten op te schorten en daar geen concrete datum voor gaven of ondernemingen die bepaalde producten nog verkopen (bij wijze van 'uitzondering'), kunnen op bakken kritiek rekenen.

Apple

Sommige bedrijven kiezen voor de 'gemakkelijke weg'. Zij verkondigen de activiteiten te zullen stopzetten, maar realiseren dat enkel voor vallen - kostelijke zaken. Wanneer blijkt dat een onderdeel van de onderneming kostelijk is om te laten vallen, wordt ze over het hoofd gezien en – liefst volledig – doodgезwegen. Vooral Apple kwam daarmee in de problemen. Het bedrijf koopt zijn materialen nog steeds in via de Russische markt, maar verkondigde wel publiekelijk 'zich aan te sluiten bij al diegenen in de wereld die oproepen tot vrede'.

Apple wordt dan ook door het *Moral Rating Agency* bekritiseerd. Voornamelijk omdat het bedrijf eerder zei de verkoop van zijn producten te 'pauzeren'. *De facto* wil dat zeggen dat zij later de Russische markt sneller en eenvoudiger weer kan betreden. Het MRA verwijt Apple ook de hoger vermelde inkoop van materialen. Het gaat vooral om de inkoop van goud, wolfram en tantaal. Apple onthulde in december 2021 dat het goud kocht van vijf Russische fabrieken, wolfram van vier fabrieken, en tantaal van één fabriek.

Belgische bedrijven

Niet enkel buitenlandse bedrijven zijn in hetzelfde bedje ziek. Maar liefst 1.200 bedrijven hebben hun werking – wat de Russische markt betreft – stilgelegd sinds 24 februari. Toch zijn er twee grote Belgische bedrijven, Bekaert en Deep in Russia (terug te vinden in de lijst van Sonnenfeld *supra*), die nog steeds handel drijven op de Russische markt. Er zijn nog enkele anderen die wel een vertrek ingepland hebben, maar een deel van de activiteiten nog steeds verderzetten.

Dixon laakt bedrijven die er actief voor kiezen de Russische markt niet te verlaten en stelt dat het Moral Rating Agency deze bedrijven aan de kaak wil stellen en 'publiekelijk wil vermanen'.

'It's no surprise that financially-driven, morally-vacant corporations are failing to get out completely. What is surprising is that these moral cowards are getting credit for being heroes, through a combination of lack of transparency, the complexity of their operations, and often by actively spinning their stories.'

Niet iedereen is akkoord

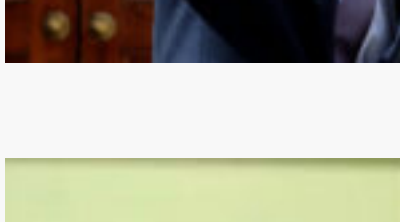
Lang niet iedereen meent dat het terugtrekken uit de Russische markt *stante pede* moet gebeuren. Verschillende banken, zoals Citigroup en Goldman, stemmen in met een terugtrekking, maar weigeren een tijdschema toe te passen. Dat wordt door het Moral Rating Agency niet als geldig excuus aanvaard en bekritiseerd in haar rapport. Nochtans protesteren sommige ondernemingen als sinds het begin van de invasie tegen de onmiddellijke terugtrekking.

In het rapport wordt opgemerkt dat Citigroup en Goldman weliswaar geen nieuwe klanten meer aannemen, maar dat beide bedrijven actief zaken blijven doen met de klanten die ze voor de invasie hadden. Citigroup vertelde *Fast Company* dat het doorgaat met het verminderen van de resterende activiteiten in Rusland, maar 'dat vanwege de aard van bank- en financiële dienstverleningsactiviteiten, deze beslissing tijd zal kosten om uit te voeren'.

WANNES BOK

Wannes is student in de rechten aan de KU Leuven. Hij werkt sinds 2021 mee aan Doorbraak. Dat doet hij als journalist en als redacteur.

Europees Parlement geeft groen label aan kernenergie en gas

13-07-2022 Met een verordening wil de Europese Commissie de EU klimaatneutraal maken door bedrijven te prikkelen om over te stappen op duurzame energie.

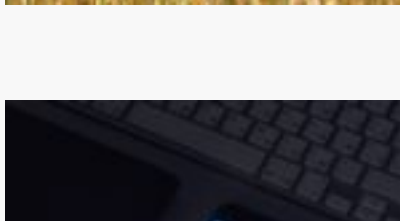
Wordt Kroatië de twintigste lidstaat van de eurozone?

09-07-2022 De Europarlementariërs namen op dinsdag 5 juli 2022 een positief advies aan over de toetreding van Kroatië tot de eurozone.

Bart Somers over rel bij UAantwerpen na schorsing medewerkers: 'gesprek niet racistisch'

07-07-2022 Na de rel rond een uitgelekt filmpje met medewerkers van de UA, stelde Sam Van Rooy vragen aan minister van Samenleven Bart Somers.

Europa krijgt een slag van de molen

07-07-2022 De Rusland-Oekraïneoorlog is geen ver-van-ons-bed-show, zo blijkt uit het rapport van Eurostat op 1 juli 2022.

Topbedrijven trekken zich niet terug uit Rusland

05-07-2022 114 van de 200 grootste bedrijven ter wereld zijn actief in Rusland maar trekken zich er niet terug, ondanks grote woorden daarover.

Lees meer van **Wannes Bok**

LEES MEER ANALYSE ARTIKELN

- Hiep, hiep, hoera, de eerste Catalaanse onafhankelijkheidspartij werd honderd jaar
- Consumptiefederalisme versus financiële responsabilisering
- De 'maakbaarheid van de maatschappij' als dogma
- Hoe trekt Vlaanderen naar het ultieme communautaire eindspel?
- Stikstof: springstof voor het CDA?

DIT ARTIKEL DELEN

COMMENTAREN EN REACTIES

Reageren op een artikel? Graag, maar hou het netjes, blijf bij het onderwerp van het artikel en blijf niet eindeloos reageren. Dit is geen plaats voor scheldpartijen en eindeloze discussies. Niet meer dan 10 reacties per dag per persoon en niet meer dan 3 per artikel graag. Kijk vooraf even op onze [Spelregels en technische problemen](#)

Reacties - klik hier

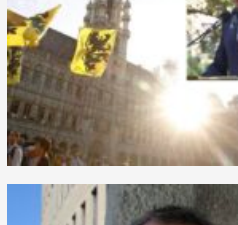
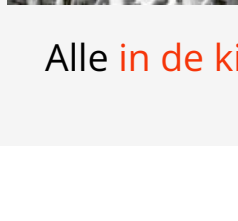
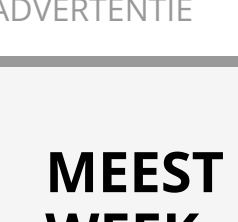
Als [ingelogde bezoeker](#) kan u hier de reacties lezen en deelnemen aan het debat.

GRATIS NIEUWSBRIEF

Email
INSCHRIJVEN

ADVERTENTIE

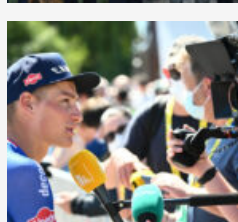
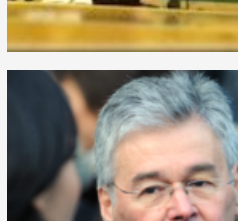
IN DE KIJKER

- **Vitten-golf**
- **Alle cartoons**
- **Niets is verzonnen in 'De Vrouw met de gouden arm'**
- **Alle podcasts**
- **Vlaanderen feest, de rand verfrant verder**
[Johan Sanctoorn](#)
- **Op de dag van de Vlaamse gemeenschap: wat is gemeenschap?**
[Mark Elchardus](#)
- **Vive-la-vie, of hoe dure 'schermgezichten' een benepen journalistieke cultuur camoufleren**
[Johan Sanctoorn](#)
- **Welke erfenis krijgen onze (klein)kinderen?**
[Pieter Debuyns](#)
- **Hoe trekt Vlaanderen naar het ultieme communautaire eindspel?**
[Jules Beermans](#)
- **De Lage Landenliedjes van Ploegsteert tot Zoutelande**
[Pieter Debuyns](#)

Alle in de kijker artikels

ADVERTENTIE

MEEST GELEZEN DEZE WEEK

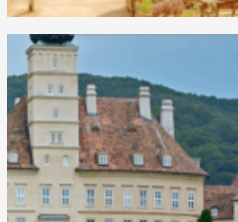
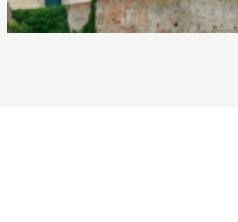
- **De hypocrieten regeren**
[Adrianusdagens](#)
- **Tour 2022: het diepere probleem van Mathieu van der Poel**
[Koen Tanghe](#)
- **De begrafenis van Vivaldi en zijn partijen**
[Jasmijn Walldorf](#)
- **Bart Somers over rel bij UAantwerpen na schorsing medewerkers: 'gesprek niet racistisch'**
[Wannes Bok](#)
- **Remi Vermeiren: 'Vlaamsgezinde partijen hebben morele plicht meerderheid te proberen vormen'**
[Christophe Degraet](#)
- **Vive-la-vie, of hoe dure 'schermgezichten' een benepen journalistieke cultuur camoufleren**
[Johan Sanctoorn](#)

Alle **meest gelezen** artikels

ADVERTENTIE

KALENDER

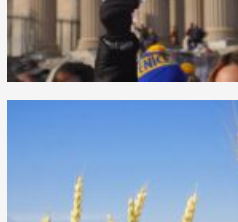
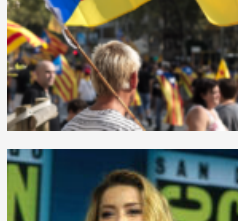
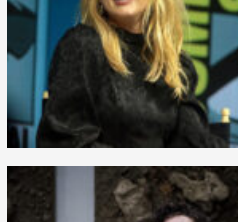
- **Een echte verandering in deze troosteloze beschaving**
- **Laatste kans voor het Doorbraak sponsordiner**
07-06-2022
- **De twee kanten van het kanaal: Engeland en de Nederlanden. 3 tot 6 juli 2022.**
3 tot 6 juli 2022
- **Cruise 'In het kielzog van de Donaumonarchie' – 3 tot 10 september 2022.**
3 tot 10 september 2022

ADVERTENTIE

DOORBRAAK.BE

LEES OOK

- **Hiep, hiep, hoera, de eerste Catalaanse onafhankelijkheidspartij werd honderd jaar**
[Adrianusdagens](#)
14/07/2022
- **Roe vs. Wade, dood vs. leven**
[Philip Rozee](#)
13/07/2022
- **Het nieuwe graan komt eraan!**
[Dirk Rimaux](#)
- **De 'maakbaarheid van de maatschappij' als dogma**
[Dirk Rachius](#)
12/07/2022
- **Spanje's historische afkeer van het Catalaans**
[Mireia Ferran](#)
- **Het kromme denken van Amber Heard**
[Sjo Luitkassen](#)
11/07/2022
- **Stikstof: springstof voor het CDA?**
[Pieter de Jonge](#)
10/07/2022

ADVERTENTIE

ADVERTENTIE

